

Maarit Verronen: *Muutama lämmin päivä*.
193 s.
2019, Aviator

Kymmenellä romaanilla ja kahdeksalla novellikokoelmalla **Maarit Verronen** on verraton harvinaisuus kotimaisen spefin historiassa. Omaa luokkaansa hän ei ole pelkästään tuotantonsa (1992–) laajuudessa, vaan myös siinä, miten hän on pitänyt kiinni omasta tunnistettavasta tyylistään. Lukuisista romaaneista huolimatta Verronen on ennen kaikkea novellisti, joka pidempää kertomusta varten on tarvinnut matkanteon ympärille muotoillun väljän rakenteen. Ne eivät ole koskaan toimineet yhtä hyvin kuin hänen novellinsa.

Verrosen uusin kokoelma, *Muutama lämmin päivä*, edustaa samaa vähäeleisen kyynistä henkilöhahmojen tyyppittelyä kuin edelliset novellit. Kertojanääni tiivistää henkilökuvauksensa yhteen olennaiseen tapahtumaan ja yhteen ratkaisevaan ominaisuuteen. Lukijalle ei vihjailla, että rivien välissä piilisi jokin syvempi elämäntarina. Juuri tämä on Verrosen toistuva opetus. Pienin mahdollinen käänne voi muuttaa ihmiselämän suuntaa merkittävästi, muttei tämän luonnetta.

Päätellen Verrosen valtavasta lukijakunnasta – näkyihän uusinkin kokoelma olleen kesällä kirjastovaraajien ykkössuosikki – hänen tarinansa eivät ole tyyppillisintä spefiä. Yhdessäkään tarinassa ei ole mitään yliluonnollista. Ainoa fantisoivasta tyylistä tuttu kerronnallinen kikka on liioitella jonkin yksityiskohtan merkitystä, etenkin ammattiin liittyvää kohtaamista. Hyvin voisi sanoa, että Verrosen kertomukset jatkavat virkamiessatiirien perinnettä 2000-luvulle, pätkätöiden ja -tarinoiden aikakaudelle sopivalla tavalla.

Esimerkiksi novellissa "Asiakas" työvoimatoimiston virkailija kohtaa asiakkaan, joka eettisin tarkoituksiperin on syylistynyt hirveisiin rikoksiin. Kiltin virkailijan yritys selvitä roolissaan päättyy antiklimaksiin, ällistyttävän asetelman selittämiseen raadollisen arkisesti.

Tämän saman eleen Verronen tekee monessa muussakin tarinassa kuin vakuuttaakseen lukijaa, että työelämä on raadollisempaa kuin mikään mitä mielikuvitus voi loihtia lehtiotsikoiden pohjalta. Novellissa

"Arkkitehti" päähenkilö joutuu koston kohteeksi, mutta ei hae hyvitystä kokemalleen, vaan vaikuttaa oppivan jotain oudosta vankeudesta.

Opettavainen petos, rankaiseva hyväntekeväisyys ja itsepuolustukseen käytetty vahingonilo ovat motiiveja, jotka toistuvat tarinoissa niin osoittelevina, että novelleja voisi pitää nykypäivän satuina. Kertoja-asenteen moraalinen mustaharmaus selittänee paljolti Verrosen suosiota, etenkin nuorten lukijoiden keskuudessa.

Liioittelemalla pienen tapahtuman seurauksia ja tunnemotiivin arkisuutta Verronen luo toiston avulla kokonaisuuden, joka tekee paljon isomman vaikutuksen kuin yksikään yksittäinen novelli.

Toisaalta aivan saman vaikutuksen ja saman opetuksen saisi lukemalla uudelleen jonkin hänen aiemmista kertomuksistaan: vangitseviksi ammattirooleiksi typistyneessä maailmassa ei mitään kertomukseksi joustavaa juonta voi enää kertoakaan.

Markku Soikkeli